

Ordbildning

Att veta något om ordbildning kan hjälpa dig att utöka ditt ordförråd väldigt snabbt. *Ordbildning* betyder hur man gör nya ord av gamla ord som man redan kan.

Man kan göra ett substantiv av ett verb. Man kan göra ett adjektiv av ett substantiv. Man kan sätta ihop två substantiv till ett ord. Om du lär dig hur man gör nya ord av ett annat ord, kan du utöka ditt ordförråd utan alltför mycket arbete.

Här ska vi se på några exempel

Genom att lägga till en ändelse till ett verb, kan du få ett substantiv. Tyvärr finns det väldigt många olika ändelser att välja på. Vi ska se på några av dem.

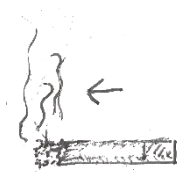
- Om du tar bort ändelsen *-a* från verbet kan du få ett substantiv.

att besök**a** - ett besök

att sörj**a** - en sorg (vokalen ändras från ö till o)

att tröst**a** - en tröst

att rök**a** - en rök

- Om du tar bort ändelsen *-a* från verbet, kan du lägga till ändelsen *-ing* eller *-ning*.

att begrava**a** - en begravn**ing**

att kremera**a** - en kremer**ing**

att jordfästa**a** - en jordfäst**ning**

att tvaga**a** - en tvag**ning**

att söka**a** - en sök**ning**

att röka**a** - en rök**ning** (situation)

att ladda**a** - en ladd**ning** (situation, händelse)

- Om du tar bort ändelsen -a från verbet och lägger till -are får du personen som gör något.

att söka	- en sökare
att besöka	- en besökare
att arbeta	- en arbetare
att röka	- en rökare (person)
att fiska	- en fiskare
att lära	- en lärare
att ladda	- en laddare (apparat som laddar)

Öva

Gör ett substantiv från verbet. Använd – ning eller -ing.

att samla	_____
att hälsa	_____
att koppla	_____
att servera	_____
att markera	_____
att måla	_____
att teckna	_____
att löpa	_____
att betala	_____
att räkna	_____

Gör ett substantiv av verbet. Använd -are.
Om verbet har två ord placerar vi ord nummer 2 först.

att läka _____

att städa _____

att bygga hus _____

att snickra möbler _____

att måla _____

att sköta barn _____

att sköta djur _____

att leda _____

att titta på TV _____

att forska _____

Gör substantiv genom att använda verbets grundform. Ta bort -a.

att tolka _____

att svara _____

att skrika _____

att falla _____

att hoppa _____

att bråka _____

Välj 10 substantiv från övningen. Gör egna meningar med dem. Visa din lärare.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Fler ändelser

Vi har många fler ändelser som markerar substantiv. Vi kan bilda (göra) ett substantiv från verb, från adjektiv, från ett annat substantiv. Orden kan sluta på olika ändelser, till exempel:

-nad (en vårdnad)

-an (en väntan)

-ande, -ende (en studerande, en gående, ett leende)

-iker (en mekaniker, en musiker)

-else (en jämförelse)

-e (ett fiske)

-het (en ensamhet)

-lek (en storlek)

-dom (en sjukdom)

-skap (en vänskap)

-tion (en station)

-sion (en diskussion, en kollision)

-ant, -ent (en immigrant, en student)

-ist (en journalist)

-ör, -ös (en fritör, en dansös)

-tör, -tris (en servitör, en servitris)

QUIZ: *stryk under rätt ord!*

Vilket substantiv hör ihop med verbet "hoppa"?

- hoppsan
- hopplös
- hopparen
- hopp

Vilket substantiv hör ihop med verbet "falla"?

- fall
- fallare
- fallig
- fallning

Vilket substantiv hör ihop med verbet "skriva"?

- skriv
- skrivare
- skrivhet
- skrivnad

Vilket substantiv hör ihop med verbet "skrika"?

- skriknad
- skrik
- skrikhet
- skrikning

Vilket substantiv hör ihop med verbet "sörja"?

sörjning

sörjnad

sorg

sörjare